

Material för författarbesök i lågstudier

ÅRSKURS 1-2

Läscentrum /
Malin Klingenberg

TILL LÄRAREN!

Din klass ska få besök av en bokskapare - en författare, en illustratör, eller någon som både skriver och illustrerar. Inför besöket ska ni bekanta er med er gäst. Ni ska också välja ut en bok som författaren har skrivit eller illustrerat. I det här materialpaketet finns uppgifter ni ska jobba med i klassen inför författarbesöket. Här finns också uppgifter som kan användas för att fördjupa läsningen på olika sätt. Uppgifterna går att använda tillsammans med vilken skönlitterär bok som helst.

Läs igenom hela uppgiftspaketet innan ni börjar med läsprojektet. Vissa uppgifter ska göras innan läsningen börjar, vissa ska göras medan läsningen pågår och vissa görs när läsningen är avslutad. Därför är det bra att välja vilka delar ni tänker arbeta med, och i vilket skede ni ska göra det, innan ni sätter igång.

Stjärnuppgifterna ska göras av alla. Genom att förbereda er får både eleverna och er gäst ut så mycket som möjligt av besöket. **Blixt- och diamantuppgifterna** får ni göra enligt lust, tid och inspiration. Förhoppningen är att alla ska hitta något som passar den egna gruppen. Om ni bokar in ett återbesök med er gäst passar **kometuppgifterna** särskilt bra att göra inför den andra träffen. Flera av blixt- och diamantuppgifterna fungerar också men kometuppgifterna är uttänkta särskilt för återbesöken.

Du som lärare känner dina elever och vet vad som fungerar bäst i din klass. Har du en frimodig grupp där alla vill intervjua gästen? Då kanske det är bra att ni övar lite på förhand och bestämmer vem som ska ställa vilken fråga. Har du en klass där många är osäkra på sin skriv- och läsförmåga? Då är det säkert bra om du som lärare väljer ut svåra ord till övningen "ordburken" (gäller åk 1-4) så ingen behöver känna sig utpekad som en som inte kan. Uppgifterna kan modifieras och ändras på i det oändliga, och det är fritt fram att göra just det!

Lycka till!

ÅRSKURS 1-2

STJÄRNUPPGIFTER

De här uppgifterna ska ni göra innan ni får besök av författaren eller illustratören.

Innan ni läser boken

Titta på pärmen. Läs titeln och undersök pärmbilden.

Läs också texten på baksidan.

Svara på frågorna

- ★ Vad heter boken?
- ★ Vad heter författaren (den som har hittat på berättelsen)?
- ★ Vad heter illustratören (den som har gjort bilderna)?
- ★ Vad tror ni boken kommer handla om?
- ★ Vem tror ni boken kommer handla om?

Läs boken tillsammans!

- ★ Fundera ut minst tio frågor om boken eller bokskaparen som ni vill ha svar på när hen kommer på besök!
- ★ Kolla att frågorna är olika.
- ★ Kolla också så det inte är frågor ni redan vet svaret på.

BLIXTUPPGIFTER

De här uppgifterna kan ni göra medan ni läser boken.

ORDBURKEN

Medan ni läser boken kan ni i klassen **samla på ord!** Det kan vara roliga ord, nya ord, svåra ord eller konstiga ord. Ta ett stort papper. Rita en bild av en burk som täcker hela pappret. Varje gång ni stöter på ett ord som passar i burken, får ni skriva upp det på pappret, gärna med en penna i en glad färg. Er lärare får också hjälpa till. Samla så många ord som möjligt! När boken är slut har ni en massa nya ord i er ordburk.

GISSA SLUTET

Ta en paus i läsningen när ni har läst ungefär tre fjärdedelar av boken. Dela in er i mindre grupper. Sätt er ner och fundera. Tänk på alla ledtrådar författaren och illustratören har placerat ut i texten och bilderna. **Hur tror ni boken kommer sluta?** Berätta för varandra vad ni tror att kommer att hända.

Läs resten av boken.

Gissade ni rätt? Gissade ni lika som de andra i klassen?

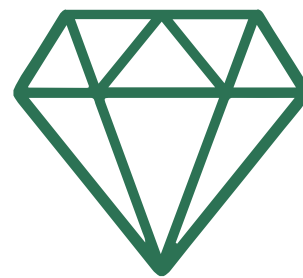
DIKTEN

Välj 5-8 nyckelord från boken, ord som på något sätt känns viktiga i berättelsen. Det kan vara vilka ord som helst. Namn, platser, känslor, föremål och sådant man gör fungerar bra. Skriv upp orden i en stapel.

Nu ska ni skriva en gemensam dikt där varje rad börjar med ett av orden ni har valt. Dikten behöver inte ha någonting att göra med boken, annat än orden som kommer därifrån. Klarar ni av att skapa någonting helt nytt av orden?

MINILEXIKON

Medan ni läser ska ni ta reda på så mycket ni kan om en av personerna i berättelsen. Rita personen på ett papper. Varje gång ni får reda på någonting nytt och viktigt kan ni antingen skriva eller rita in det någonstans på ert papper. Bli personerna ofta rädd? Skriv in ordet "rädd", kanske där personen har sitt hjärta. Tycker personen om hundar? Rita en hund på pappret. När ni har läst ut boken har ni också en massa fakta om den ni har valt att samla information om. Nästan som ett eget uppslagsverk!

DIAMANTUPPGIFTER

De här uppgifterna kan ni göra efter att ni har läst boken färdigt.

LÅNA NAMNET

Låna bokens titel, men rita en ny pärmbild.

Era böcker behöver inte handla om samma sak som boken ni har läst!

Om ni har svårt att komma igång kan ni tänka på följande saker:

Vad vill ni att era böcker ska handla om?

Vilka personer ska vara med i böckerna?

Vad skulle kunna hända på bilden för att någon skulle få lust att läsa boken?

LÅNA BILDEN

Låna bokens pärmbild, och hitta på en helt ny titel till boken.

Vad skulle boken heta om ni var författare till boken?

Boken kan handla om någonting helt nytt! Det enda ni behöver utgå från är det som finns på bilden.

Vissa författare heter något annat än sitt eget, riktiga namn då de skriver böcker. Det här kallas för en pseudonym. Vad skulle er/din pseudonym vara om ni/du var författare?

DETEKTIVERNA

Nästan alla illustrationer innehåller detaljer som kommer fram först när man har tittat riktigt, riktigt noggrant på dem. Ibland kan det vara överraskningar, ibland kan det vara sådant man bara inte märker om man inte är uppmärksam.

Nu ska ni vara detektiver! Titta riktigt noga på bilderna i boken. **Hittar ni någonting ni inte har märkt förr?** Jämför era fynd. Upptäcker ni samma saker?

PROBLEM

I nästan alla böcker finns minst ett problem som behöver lösas!

Kommer ni på något problem i boken ni har läst? Problemet kan vara stort eller litet.

Ibland, när man har läst en bok, så vill man inte att den ska ta slut. En berättelse brukar fortsätta så länge det finns ett problem som inte har fått en lösning. Hitta på ett nytt problem som händer på bokens sista sida så berättelsen måste fortsätta.

Material

HUVUDPERSON

Huvudpersonen är den viktigaste personen i berättelsen.

Svara på de här frågorna.

Är huvudpersonen en kvinna/man/pojke/flicka/ett djur/någon annan?

Är den yngre eller äldre än ni själva?

Vet ni något om hur den ser ut?

Har den någon kompis? Vad heter kompisen?

Hör den till en familj?

KÄNSLOR

Det finns många olika sorters böcker. Vissa får en att skratta, medan andra får en att tänka. En del får en att hoppa upp och ner på stolen av spänning och andra gör att man får en orolig klump i magen.

Hur kände ni er när ni läste boken? Ringa in. Ni får välja flera alternativ om ni vill, och det räcker om ni kände känslan bara under en kort stund medan ni läste.

Blev ni:

GLADA

DRÖMMANDE

LEDSNA

ÄVENTYRSLYSTNA

ARGA

FNITTRIGA

NERVÖSA

KRAMSJUKA

RÄDDA

GRÅTFÄRDIGA

FÖRSKRÄCKTA

SPRINGNÖDIGA

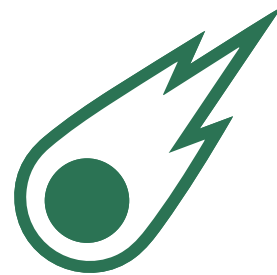
MILJÖ

Alla berättelser utspelar sig någonstans. Ibland kanske det är i en skola, ibland i en trädgård, i rymden eller i en segelbåt. När ni läser om de här ställena får ni veta vissa saker om hur det ser ut där. Men ganska mycket om hur det ser ut måste ni fantisera ihop själva.

Sätt er i en ring, antingen alla tillsammans, eller så gör ni mindre grupper. Välj en plats i boken. Nu får ni börja berätta om platsen. Börja med att berätta det ni fått reda på i boken. Kanske ni vet någonting om hur platsen ser ut, eller hur det doftar där, kanske ni vet något om vem som brukar vara där. När ni har berättat allt ni vet får ni börja använda er fantasi istället. Hur ser det ut om man går ut från platsen ni har valt? Vad hittar man utanför? Hur ser det ut där? Hur luktar det?

Om ni vill kan ni blunda när ni berättar.

Om det är svårt att komma på någonting kan ni fokusera på era sinnen. Föreställ er alltså hur det känns, smakar, luktar, ser ut eller låter på platsen ni har valt. Lycka till!

KOMETUPPGIFTER

De här uppgifterna passar särskilt bra om ni träffar er gäst två gånger!

Skicka gärna det ni har gjort till författaren eller illustratören inför er andra träff.

ÖNSKEBOKEN

Tänk på boken ni har läst. Om ni fick önska er en fortsättning på boken, alltså en ny bok som skulle fortsätta där den gamla slutade, vad skulle den handla om? Vad skulle den heta? Vad skulle boken ha för problem och vilka personer skulle vara med i den? **Gör en video där ni berättar för bokskaparen om er önskebok!**

NYA VÄNNER

Fundera på de personer/figurer/karaktärer som finns i boken ni har läst. Nu ska ni **hitta på nya karaktärer som passar in i bokens värld**. Om ni har läst en bok där det finns många djur får ni hitta på flera djur som känns som en del av gänget. Om ni har läst en bok om skurkar får ni hitta på flera skurkar som passar ihop med de som redan finns. Hitta på namn, ålder och rita bilder av de nya karaktärerna.

VÄRLDSNYTT

Gör en tidning som bara består av rubriker och bilder. Tidningen ska rapportera om saker som har hänt i boken. Ni kan göra rubriker som handlar om bokens huvudberättelse och rubriker som handlar om små detaljer i bilderna eller texten, som kanske inte är så viktiga i boken. Kanske någon i boken har varit med om en spännande händelse? Kanske det finns något i en bild som ni tycker är mystiskt? I tidningen får småsaker vara jätteviktiga.

Lägg tidningen i ett kuvert och skicka den på posten till bokskaparen!